TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ TÂN UYÊN** **TỈNH BÌNH DƯƠNG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 15/2023/QĐST-VDS	*Tân Uyên, ngày 22 tháng 9 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ TÂN UYÊN, TỈNH BÌNH DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Hiền.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Mỹ Nhân - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp: Bà Bồ Thị Hồng - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2023, tại Toà án nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết vụ án dân sự thụ lý số 10/2023/TLST-DS ngày 01 tháng 8 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số 10/2023/QĐST-VDS ngày 08 tháng 9 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: ông Phan Văn L, sinh năm 1972; nơi cư trú: tổ B (không có số nhà), khu phố B, phường V, thành phố T, tỉnh Bình Dương, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và trong quá trình tố tụng ông Phan Văn L trình bày:

Ông L là người con duy nhất của bà Phan Thị G theo Tờ tường trình về mối quan hệ nhân thân được Ủy ban nhân dân phường V chứng thực ngày 17/7/2023. Cha của ông L tên Phan Văn L1, sinh năm 1950, chết trước năm 1975, không có đăng ký khai tử. Ông L sống cùng với bà G tại địa chỉ: tổ B, khu phố B, phường V, thành phố T, tỉnh Bình Dương đã nhiều năm nay. Khoảng 30 năm trở lại đây, bà G bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD) theo Phiếu khám sức khỏe tâm thần số 479/PKSKTT-VPYTW ngày 04/5/2023 của viện Pháp y tâm thần trung ương B. Do đó, bà G không có khả năng nhận thức và điều khiển được hành vi của mình, mọi sinh hoạt hàng ngày của bà G đều do ông L làm thay. Từ những căn cứ và lý do nêu trên, ông L yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị G bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật,

để ông L bổ túc hồ sơ phân chia di sản thừa kế do bà ngoại để lại và thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến tài sản của bà G.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Ông Phan Văn L là con ruột của bà Phan Thị G nên ông Phan Văn L có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị G mất năng lực hành vi dân sự. Kết luận giám định của Viện Pháp y tâm thần trung ương B xác định ông bà bà Phan Thị G mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên đủ điều kiện tuyên bố bà Phan Thị G mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Tân Uyên nhận định:

[1] Về tố tụng: yêu cầu về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thành phố T nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

[2] Về nội dung: căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu đề ngày 19/5/2023, trình bày của đương sự tại phiên họp thể hiện: mẹ của ông Phan Văn L là bà Phan Thị G, sinh năm 1951 bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng nên không thể tự nhận thức và làm chủ hành vi của mình; những lúc bệnh của bà G tái phát thì mọi sinh hoạt của bà G đều do ông L hỗ trợ. Hiện nay, ông L đang thực hiện các thủ tục giao dịch dân sự, việc mất năng lực hành vi dân sự của bà G gây khó khăn, cản trở cho việc làm thủ tục giao dịch dân sự nêu trên. Vì vậy, ông L yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị G mất năng lực hành vi dân sự.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: "Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...".

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 639/KL-VPYTW ngày 05/9/2023 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương B đối với bà Phan Thị G, sinh năm 1951; nơi cư trú: tổ B, khu phố B, phường V, thành phố T, tỉnh Bình Dương. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

"1. Kết luận:

- Về y học: Đương sự bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi".

Như vậy, yêu cầu của ông Phan Văn L, ý kiến của Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tân Uyên về việc tuyên bố bà Phan Thị G bị mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: người yêu cầu ông Phan Văn L phải chịu theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự**; Điều 22 của** Bộ luật Dân sự; Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

1. Tuyên bố bà Phan Thị G, sinh năm 1951; nơi cư trú: tổ B, khu phố B, phường V, thành phố T, tỉnh Bình Dương là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ông Phan Văn L phải nộp lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự số tiền 300.000 đồng, được trừ vào tạm ứng đã nộp tại Biên lai số 0007926 ngày 25/7/2023 tại Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương.

Ông Phan Văn L có quyền kháng cáo, Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Tân Uyên có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Dương có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15, ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Bình Dương;
- VKSND tỉnh Bình Dương;
- VKSND thành phố Tân Uyên;
- Chi cục THADS thành phố Tân Uyên;
- Đương sự;
- Lưu: văn thư, hồ sơ, 7.

THẨM PHÁN

Lê Thị Hiền